

Odlišné stanovisko sudcu Petra Straku
k odôvodneniu nálezu č. k. III. ÚS 486/2018 z 15. apríla 2021

1. V súlade s § 67 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripájam k nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 486/2018 z 15. apríla 2021 odlišné stanovisko, ktoré má povahu doplňujúceho stanoviska (*concurring opinion*; porov. I. ÚS 207/2012, PL. ÚS 95/2011).

2. Ústavný súd už vo veci sp. zn. III. ÚS 572/17 rozhodoval o porovnateľnej právnej otázke a uzavrel, že *„Ak veriteľ uplatnil svoje právo na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva u príslušného orgánu v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. Zachovanie účinkov podanej žaloby pred takýmto rozhodcovským súdom a spočívanie plynutia premlčacej doby totiž nie je pre tento prípad nikde zakotvené.“*

3. Odklon od už uvedeného právneho názoru je riešiteľný v pléne ústavného súdu (§ 13 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Zastávam názor, že dotknutá téma vyžaduje predloženie veci plénu ústavného súdu. Okrem právnej otázky *„príslušného orgánu“* podľa § 112 Občianskeho zákonníka si téma vyžaduje komplexnejšie posúdenie účinkov neprijateľnej zmluvnej podmienky (aj spätných) vrátane ústavne konformnej interpretácie slov *„a v začatom konaní riadne pokračuje“*.

4. *Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí (čl. 4 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).*

5. Uvedené ustanovenie stanovuje jeden z cieľov smernice. Proces rozhodnutia o neprijateľnosti zmluvnej podmienky je podstatne zložitejší, ako sa môže na prvý pohľad javiť. Zmluvnú podmienku treba posúdiť nie izolovane, ale s ostatnými zmluvnými podmienkami, prípadnými inými zmluvami, a zohľadniť všetky okolnosti prípadu. V preskúmvanej veci posudzoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky exekučný súd. Na jeho rozhodnutie nadväzujú dôležité právne vzťahy, okrem iného aj posudzovaná otázka spočívania premlčacej doby a s tým úzko súvisí aj otázka právnej istoty, a teda aj plynutia času na účely premlčania.

6. Ak v okolnostiach predmetnej veci neboli podmienky na predloženie veci plénu ústavného súdu, rozhodne je to právna otázka nateraz riešená tak, že si na jej posúdenie takúto formáciu rozhodovania ústavného súdu vyžaduje.

V Košiciach 15. apríla 2021

Peter Straka
sudca